

Panaceum na IGO

czyli sposoby na Inwazyjne Gatunki Obce - IGO

Cel Projektu

wzmocnienie odporności wybranych ekosystemów, przede wszystkim nadrzecznych i lądowych, na negatywne skutki zmian klimatu poprzez ich kompleksową ochronę przed inwazyjnymi roślinami obcego pochodzenia:

- barszcz (*Heracleum* spp.)
- nawłóć (*Solidago* spp.)
- rdestowiec (*Reynoutria* spp.)
- niecierpek (w tym niecierpek gruczołowaty *Impatiens glandulifera*)

1

Aktywna ochrona ekosystemów lądowych i nadrzecznych poprzez ograniczanie negatywnego wpływu wybranych inwazyjnych gatunków obcego pochodzenia

1.1

Eliminacja gatunków obcych i inwazyjnych występujących na wytypowanych obszarach w rozproszeniu i w niewielkiej liczbie osobników/pędów

1.2

Kontrola wybranych gatunków inwazyjnych rozpowszechnionych i zajmujących duże powierzchnie

1.3

Renaturyzacja ekosystemów poprzez odtwarzanie roślinności/siedlisk na wytypowanych obszarach

Działania na wybranych obszarach Polski południowej prowadzono w województwach: śląskim, małopolskim oraz podkarpackim:

na **obszarach chronionych**:

- 2 parków narodowych (Magurski PN, Ojcowski PN)
- 2 rezerwatów przyrody
- 4 obszarów Natura 2000
- 1 użytku ekologicznego, a także

na **obszarach 7 gmin nieobjętych żadną formą ochroną**.

Łączna powierzchnia objęta działaniami projektowymi to blisko 490 ha.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Partnerzy Konsorcjum

UNIWERSYTET ROLNICZY
im. Hugona Kołłątaja w Krakowie

NIBIO
NORWEGIAN INSTITUTE OF
BIOECONOMY RESEARCH

Magurski
Park Narodowy

Więcej informacji:

<http://iascareproject.us.edu.pl>

www.eog.gov.pl

Zintegrowane podejście
do ochrony ekosystemów przed
inwazyjnymi roślinami obcymi
w południowej Polsce

IAS ECOSYSTEM
CARE

Projekt finansowany ze środków
Mechanizmu Finansowego
EOG 2014-2021
na działania mające na celu
„Zwiększenie
ochrony ekosystemów
przed inwazyjnymi
gatunkami obcymi”

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Jeśli stwierdzisz inwazyjną roślinę obcą w środowisku, zgłoś ten fakt do organu wykonawczego w Twojej gminie (do wójta, burmistrza, prezydenta miasta)

1.1

Eliminacja gatunków obcych i inwazyjnych występujących na wytypowanych obszarach w rozproszeniu i w niewielkiej liczbie osobników/pędów

Cel: usunięcie IGO występujących w małej ilości i/lub na niewielkich powierzchniach

Przykłady zastosowanych działań

Gatunek IGO

• usuwanie pojedynczych roślin poprzez ich wykopywanie /odcięcie szyjki korzeniowej; usuwanie siewek (wyrwanie, wykopywanie)

Heracleum sosnowskyi

• wyrwanie poszczególnych osobników lub ręczne koszenie małych płątów (5x w sezonie wegetacyjnym)

Impatiens glandulifera

• wykopywanie pojedynczych kęp

Solidago spp.

1.2

Kontrola wybranych gatunków inwazyjnych rozpowszechnionych i zajmujących duże powierzchnie

Cel: zahamowanie powiększania arealu występowania gatunków inwazyjnych

Przykłady zastosowanych działań

Gatunek IGO

• koszenie (2-5x w sezonie)

Heracleum sosnowskyi

• koszenie/wyrwanie (do 5x w sezonie)

Impatiens glandulifera

• jedno lub dwa koszenia mechaniczne (w połowie V, do połowy IX)

Solidago spp.

• koszenie (2-5x w sezonie)

• wykopywanie (2-3x w sezonie)

Reyntria spp.

• siatkowanie

Częścią zadania był monitoring faunistyczny obejmujący faunę m.in. ptaków lęgowych, motyli modraszkwatych, trzmielowatych i pluskwiaków. Celem działania była odpowiedź na pytanie czy zwalczanie atrakcyjnych IGO może wpływać na sukces reprodukcyjny rodzimych gatunków roślin.

1.3

Renaturyzacja ekosystemów poprzez odtwarzanie roślinności/siedlisk na wytypowanych obszarach

Cel: próba odtworzenia roślinności/siedlisk po eliminacji gatunków inwazyjnych występujących z wysokim pokryciem

Kolejność zastosowanych działań

Gatunek IGO

• niskie koszenie płatu zdominowanego przez IGO

Solidago spp.

• wygrabienie biomasy

• wybór płatu łąki w sąsiedztwie do skoszenia i jej skoszenie

• wygrabienie biomasy

• przeniesienie siana z nasionami gatunków typowych dla siedliska na przygotowaną powierzchnię po wcześniejszym usunięciu IGO i jego rozłożenie

---

• koszenie

Solidago spp.

• glebogryzowanie

• wysiew wielogatunkowej mieszanki roślin odpowiedniej do siedliska

• skoszenie IGO

Reyntria spp.

• wykopywanie kłączy IGO

• wyrównanie powierzchni i wysiew specjalnie przygotowanej mieszanki roślin, przystosowanych do siedlisk suchych

• koszenie powtórne

